

VERKTØJ kompendier

- Selskabsret
- Civilproces
- Obligationsret
- Kreditret
- Kontraktudarbejdelse
- Vedtægt og ejerftale
- Ledelses- og ejeransvar
- Menneskerettigheder

3. UDGAVE

Erik Werlauff
WERLAUFFs kompendier
Tredje udgave, første oplag

Ex Tuto Publishing A/S, København, april 2014
www.extuto.com

ISBN 978-87-92598-30-1

© 2014 Werlauff Publishing A/S

Trykt i Danmark af Narayana Press, Gylling
Sats og layout: MERE.INFO A/S, København

Forord

Mine kompendier inden for procesretten, selskabsretten, kontraktretten, kreditretten mv., er en hævdvunden tradition, som jeg fra 2010 og fremefter har genoptaget efter mange opfordringer. Studerende og praktikere har ofte brug for det enkle overblik, renset for overflødig lyrik, og kompendierne tilsigter at opfylde dette behov.

De vil aldrig kunne være fuldstændige (men er lærebøgerne det?), og de vil aldrig overflødiggøre lærebøger og håndbøger, men de vil ofte kunne hjælpe frem til den gennemgående forståelse, som bøgerne ikke altid kan give – når man ikke kan se skoven for bare træer.

Aalborg Universitet, april 2014

Erik Werlauff

Indholdsfortegnelse

SELSKABSRET	31
1. Den juridiske person – kapitalselskaber og personselskaber	33
1.1. Hvad er "en juridisk person"?	33
1.2. "Kapitalselskaber" – lovens udtryk fra 2010	36
2. Kort historisk overblik, herunder selskabsreformen 2010	37
2.1. Udviklingen frem til selskabsreformen 2010 og 2013	37
2.2. Selskabsreformen 2010 – hvad skal ajourføres, og hvornår?	39
2.3. Udtrykkene fra 2010-reformen – hvornår skal de bruges?	40
2.4. Selskabsreformen 2013	41
3. EU-regler for selskaber og andre virksomheder	43
3.1. Grundrettigheder (= frihedsrettigheder) – primær EU-ret	43
3.2. Direktiver – sekundær EU-ret	44
3.3. Forordninger – sekundær EU-ret	45
3.4. Europæiske firmagrupper	46
3.5. SE-selskabet	46
4. Forskellige retsformer	49
4.1. Enkeltmandsvirksomhed	49
4.2. Interessentskab	49
4.3. Joint venture	52
4.4. Europæisk firmagruppe	52
4.5. Kommanditselskab	53
4.6. Partnerselskaber	55
4.7. A.m.b.a	56
4.8. S.m.b.a.	58
4.9. Foreninger	58
4.10. Fonde	59
4.11. Filial i Danmark af et udenlandsk selskab	62
5. Beskatning af selskaber	65
5.1. Kapitalselskaber	65
5.2. Personselskaber	67
6. Virksomhed og virksomhedskøb og -salg	69
6.1. Virksomhed og selskab er ikke identiske	69
6.2. Virksomhedskøb og -salg	70
7. Stiftelse	73
7.1. Forenkling fra 2010	73
7.2. Stifteren eller stifterne	73
7.3. Stiftelsesdokumentet	73
7.4. Selskabets navn	74
7.5. Binavn	75

7.6. Manglende retsevne indtil registreringen	75	10.13. Opdeling i af selskabskapitalen i kapitalklasser	124
7.7. Tegning af selskabskapital	76	11. Vedtægter, forretningsorden, ejeraftaler	127
7.8. On-line-registrering af det nye selskab	77	11.1. Vedtægterne	127
7.9. Hvidvaskreglerne – kun advokater m.fl. må stifte selskaber for andre	77	11.2. Forretningsorden for bestyrelse eller tilsynsråd	129
7.10. Officiel ES-vejledning – med paradigmaer til A/S og ApS	78	11.3. Ejerftaler	130
8. Kapitaltilførsel	83	11.3.1. Begreb og begrundelse	130
8.1. Ved stiftelsen	83	11.3.2. Vejledning fra ES samt ny ph.d.-afhandling om ejerftaler	131
8.2. Apportindskud, dvs. indskud af andet end penge	85	11.3.3. Dernæst: Hvilken retsform skal bindingerne have?	132
8.3. Overblik over kapitalforhøjelser	86	11.3.4. Hvem bindes?	133
8.4. Generalforsamlingens kompetence	87	11.3.5. Skal vigtige bindinger stemmes ind i vedtægterne?	134
8.5. Bemyndigelse til at forhøje selskabskapitalen m.v.	87	11.3.6. Hvad må der skrives i vedtægterne om "ejerftaler"?	134
8.6. Udnyttelse af en bemyndigelse	88	12. Selskabsorganerne – overblik	137
8.7. Generalforsamlingens direkte beslutning om en konkret forhøjelse	88	12.1. Generalforsamlingen	137
8.8. Konvertering af gæld	90	12.2. Terminologien – centrale øverste ledelsesorgan	138
8.9. Fortegningsret	90	12.3. Valg af ledelsesstruktur	138
8.10. Tegning	92	12.4. Tilsynsråd i stedet for bestyrelse – hvornår relevant?	140
8.11. Fondsandele	93	12.5. Valg af medlemmer til bestyrelse og tilsynsråd	140
8.12. Konvertible gældsbreve, warrants	94	12.6. Ansættelse af direktion	141
8.13. Udbyttegivende gældsbreve	96	12.7. Bestyrelsens henholdsvis tilsynsrådets opgaver	141
9. Kapitalafgang	99	12.8. Direktionens opgaver	142
9.1. Overblik	99	12.9. Yderligere direktionsopgaver, uanset ledelsesstruktur	142
9.2. Udbytte	99	12.10. Repræsentantskab	142
9.3. Kapitalnedsættelse	103	13. Generalforsamlingen	145
9.4. Egne kapitalandele	104	13.1. Alternativer til almindelig fysisk generalforsamling	145
9.5. Økonomisk bistand til ejere og ledelse	107	13.2. Elektronisk kommunikation mellem selskabet og ejerne	146
9.6. Sædvanlige forretningsmellemværender	108	13.3. Møderet	148
9.7. Koncernlån	109	13.4. Taleret	148
9.8. Medarbejderlån	110	13.5. Stemmeret	148
9.9. Bank og realkredit	110	13.6. Brevstemme	149
9.10. Sanktioner ved ulovlig "økonomisk bistand"	110	13.7. Fuldmagt	149
9.11. Reaktionspligt ved kapitaltab	111	13.8. Rådgiver	150
9.12. Nedsættelse af selskabskapitalen	112	13.9. Frister – registreringsdato og evt. anmeldelsesfrist	151
9.13. Tilbagebetaling af retsstridige udbetalinger	113	13.10. Tid og sted	152
9.14. Gaver fra et selskab	113	13.11. Ordinær generalforsamling	152
10. Kapitalandele	115	13.12. Ekstraordinær generalforsamling	153
10.1. Ejerbeviser	115	13.13. Dagsorden og "forslagsret"	153
10.2. VP-registrerede kapitalandele	116	13.14. Indkaldelse og fremlæggelser	154
10.3. Ejerbogen	117	13.15. Dansk eller fremmedsprog?	155
10.4. Indsigt i ejerbogen	118	13.16. Dirigent og protokol	156
10.5. Anmeldelse af ejerskifte eller pantsætning	118	13.17. Spørgsmål og svar	156
10.6. Ejerregisteret	118	13.18. Stemmeafgivningen	157
10.7. Omsættelighedsindskrænkninger	119	13.19. Flertalskravet	158
10.8. Forkøbsret og køberet	120	13.20. Majoritetsmisbrug	160
10.9. Samtykke fra selskabet til overgang	121	13.21. Retssag om beslutningers gyldighed	160
10.10. Medsalgsklausuler	122	13.22. Udvidet (praktisk) minoritetsbeskyttelse efter selskabsreformen	161
10.11. Indløsningsregler	122		
10.12. Lighedsgroundsætningen	124		

14. Ledelsen – møder, beslutninger mv.	165	20. Likvidation og opløsning ved erklæring	215
14.1. Formanden	165	20.1. Likvidation	215
14.2. Indkaldelse og afholdelse af møder	166	20.2. Opløsning ved erklæring	217
14.3. Skriftlige og elektroniske møder	166	21. Tvangsopløsning, konkurs og rekonstruktion	219
14.4. Beslutningsdygtighed og flertalskrav	167	21.1. Tvangsopløsning – hvornår og hvordan?	219
14.5. Dansk, fremmedsprog og "koncernsprog"	167	21.2. Tvangsopløsning – hvordan kan der ske genoptagelse?	220
14.6. Inhabilitet	168	21.3. Konkurs	221
14.7. Protokollen	169	21.4. Rekonstruktion – nogle selskabsretlige modeller	221
14.8. Revisionsprotokollen	169	21.5. Rekonstruktion efter konkursloven	222
14.9. Tavshedspligt	169	CIVIL PROCES	227
14.10. Vederlag	170	I. Introduktion til civilprocessen	229
14.11. Incitamentsløn – børsnoterede selskaber	171	1.1. Behandler, hvordan man fastslår og gennemtvinger retskrav	229
14.12. Spekulationsforbud	171	1.2. Hvad skal man "kunne" inden for civilprocessen?	229
14.13. Majoritetsmisbrug	171	2. Terminologi	231
15. Tegning, repræsentation, fuldmagt, prokura og erstatning	173	2.1. Sagen anlægges	231
15.1. Repræsentations- og tegningsret	173	2.2. Hvorefter kan inddrages	231
15.2. Fuldmagts- og passivitetsprincipper	175	2.3. Processtoffet	232
15.3. Ledelsens erstatningsansvar	176	2.4. Appel	233
16. Koncerner	183	2.5. Højedretten	233
16.1. Koncernbegrebet i dansk selskabsret	183	3. Nogle helt overordnede principper ("maksimer")	235
16.2. Ret og pligt mellem koncernselskaber	185	3.1. Forhandlingsmaksimen – § 338	235
16.3. Identifikation mellem koncernselskaber	186	3.2. Dispositionsmaksimen – uskrevet	235
16.4. Holdingselskaber	188	4. Andre vigtige maksimer	237
17. Medarbejderne	191	5. Procesrettens vigtigste retskilder	239
17.1. Selskabsrepræsentation	191	5.1. Grundloven	239
17.2. Koncernrepræsentation	193	5.2. Retsplejeloven	240
17.3. Medbestemmelse efter en grænseoverskridende fusion/spaltning	193	6. EMRK – Den Europæiske Menneskeretskonvention	241
18. Erhvervsstyrelsen og Erhvervsankenævnet	195	6.1. Særligt artikel 6 – fair trial, retfærdig rettergang	241
18.1. Erhvervsstyrelsen	195	7. EU-Retten	243
18.2. Afhjælpning og registreringsnægtelse/blokering	196	7.1. Traktaten – etablering, varer, tjenesteydelser mv.	243
18.3. Krænkelse af tredjemands ret	197	7.2. Konventioner og forordninger – sekundær EU-ret	244
18.4. Anmeldelsen og anmeldelsefrist	197	8. De "almindelige" domstole – § 1, stk. 1	247
18.5. Erhvervsankenævnet	198	8.1. Generelt	247
19. Fusion, spaltning og omdannelse	201	8.2. Byretterne – grundlæggende domstolsopgaver	247
19.1. Overtagelsesmetoder	201	8.3. Byretterne – andre opgaver	248
19.2. Fusion mellem danske selskaber	203	8.4. Landsretterne	249
19.3. Medarbejdernes retsstilling ved fusion	206	8.5. Højesteret	250
19.4. Spaltning mellem danske selskaber	206	8.6. Hvorefter "almindelige" domstole?	251
19.5. Medarbejdernes retsstilling ved spaltningen	208	9. "Særlige" domstole	253
19.6. Fusion og spaltning med udenlandsk selskab	209	9.1. Sø- og Handelsretten	253
19.7. Anpartsselskab omdannes til aktieselskab	211	9.2. Tinglysningsretten	255
19.8. Aktieselskab omdannes til anpartsselskab	212		
19.9. Aktieselskab omdannes til partnerselskab	212		
19.10. Partnerselskab omdannes til aktieselskab	213		
19.11. Andelselskab omdannes til aktieselskab	213		

9.3. Den Særlige Klageret - rpl. § 1 a	255	16.7. Husk præklusionsreglerne – eventualmaksimen	296
9.4. Arbejdsretten	256	16.8. Forhandlingsmaksimen – virkning på påstandene	296
9.5. Rigsretten	257	16.9. Forhandlingsmaksimen – virkning på anbringenderne	297
9.6. Procesbevillingsnævnet	257	16.10. Modifikationer til forhandlingsmaksimen	297
10. Domstolenes personel	259	16.11. Modif. 1 – anbringender, der ikke kan frafaldes	298
11. Internationalt værneting	261	16.12. Modif. 2 – materiel procesledelse	299
11.1. Hvad står der på spil?	261	16.13. Modif. 3 – jura novit curia	300
11.2. Hvilket regelsæt skal man anvende?	263	16.14. Fremmed ret – jus eller faktum?	301
11.3. Sagsøgte har hjemting uden for EU og "EFTA"	263	16.15. Modif. 4 – sagsomkostninger	302
12. Internationalt værneting inden for Bruxelles I-forordningens område	271	16.16. Modif. 5 – det mindre i det mere	302
12.1. Reglerne og deres anvendelse	271	16.17. Modif. 6 – udeblivelsesdom	303
12.2. Hjemtinget	272	16.18. Modif. 7 – afvisning pga. uklar eller ubestemt påstand	303
12.3. Supplerende værneting – der kan vælges, artikel 5	273	16.19. Modif. 8 – indispositive sagstyper	303
13. Offentlighedsprincippet – og indgreb i dette	277	16.20. Modif. 9 – formalitetsgrunde til henvisning eller afvisning	304
13.1. Grundlovens § 65, stk. 1	277	17. Bevisførelse, bevisafgørelse og beviskrav	305
13.2. EMRK artikel 6(1): kravet om offentlighed	277	17.1. Hvad dækker disse tre (vigtige) udtryk over?	305
13.3. De to hovedregler om offentlighed og mundtlighed	277	17.2. Hovedelementer i dommen – henholdsvis i en tilkendegivelse fra retten	305
13.4. Hvad forstås der ved "offentlighed"?	278	17.3. Bevisførelse om bestridte fakta	306
13.5. Overblik over indgreb i offentlighedsprincippet	279	17.4. "Fri" bevisbedømmelse – § 344, stk. 1	308
13.6. Nogle typer retsmøder holdes altid for lukkede døre	279	17.5. Lad os rekapitulere begreberne	309
13.7. Foged- og skiftesager – hvornår er de offentlige?	280	17.6. Bevisstyrke	309
14. Retsmøderne	283	17.7. Bevisbyrde	311
14.1. Nogle personer kan konkret udelukkes fra offentligt retsmøde eller fra dele af mødet	283	17.8. Oplysningspligt, sandhedspligt og loyalitetspligt	316
14.2. Dørlukning – fælles bemærkninger	284	17.9. Umiddelbar eller middelbar bevisførelse – hvor afhøres man?	317
14.3. Dørlukning – kan-reglerne	284	17.10. Hvornår træffer retten sin afgørelse om beviskravet?	318
14.4. Dørlukning – skal-reglerne	286	18. Retlig interesse	319
14.5. Referatforbud	286	18.1. Begrebet	319
14.6. Navneforbud	287	18.2. Afgørelsen vedrørende retlig interesse	321
15. Aktindsigt i retsplejen – dokumentoffentlighed	289	18.3. Retlig interesse = konkret, aktuel betydning for disse parter	322
15.1. Generelt	289	18.4. Det vanskelige grænseområde – hvor praksis har vaklet	324
15.2. Enhver har ret til følgende	290	18.5. En afgørelse skal have betydning for denne sagsøger	325
15.3. Særlig interesse i sagen	290	18.6. En retlig interesse, der har været der, kan falde bort	325
15.4. Pressen (massemedierne)	291	18.7. "Retlig interesse" er resultatorienteret, ikke præmisorienteret	326
15.5. Meroffentlighed	292	18.8. Hvor meget skal der til, før man gennem retssag kan håndhæve samfundsmæssige interesser?	327
15.6. Parternes aktindsigt i civile sager – § 255 a, stk. 1	292	18.9. "Rette sagsøger" – en forudsætning for at have retlig interesse	328
16. Forhandlings-maksimen	293	18.10. Forvaltningsretlige endelighedsbestemmelser	328
16.1. Kort og fyndig lovregel – rpl. § 338	293	19. Typer af domme og påstande	331
16.2. Reale grunde til forhandlingsmaksimen	293	20. Formalitet og realitet	335
16.3. Kerneindholdet i forhandlingsmaksimen	294	21. Dispositions-maksimen	339
16.4. Påstand – begrebet	294	21.1. Består af to elementer	339
16.5. Anbringende – begrebet	294	21.2. Den materielle bestanddel	339
16.6. Eksempler på anbringender	295	21.3. Den processuelle bestanddel	340

22. Retsmægling, forligsmægling og forlig	343
22.1. To slags mægling ved domstolene	343
22.2. Retsmægling	343
22.3. Forligsmægling	344
22.4. Retsforlig	345
22.5. Udenretligt forlig	347
23. Retsafgørelsernes form	349
23.1. På hvilke måder udtrykker en domstol sig?	349
24. Delafgørelser	353
24.1. Fælles	353
24.2. Delafgørelse om realitetsspørgsmål	355
24.3. Delafgørelse om formalitetsspørgsmål	357
25. Dommens og kendelsens indhold	359
26. Rettens votering	363
27. Sagen optages til dom, og dommen afsiges	367
28. Retskraft	369
28.1. Begrebet formel og materiel retskraft	369
28.2. Retskraft contra eksekutionskraft	370
28.3. Retsgrundlag og baggrund for retskraft	371
28.4. Retskraft for forskellige typer af afgørelser	373
29. Udenlandske domme mv. – hvilken retskraft?	377
29.1. Domme fra andre nordiske lande	377
29.2. Civile domme omfattet af Bruxelles I-forordningen	377
29.3. Domme uden for nordisk konvention og Bruxelles I – hvilken retskraft?	379
30. Retskraftens udstrækning – hvem og hvad omfattes? (særligt om domme)	381
30.1. Der er tre spørgsmål at tage stilling til	381
30.2. Første spørgsmål: Hvem har dommen retskraft for?	381
30.3. Andet spørgsmål: Hvad har dommen retskraftigt afgjort?	384
30.4. Tredje spørgsmål: Er den nye sag identisk med den tidligere? dvs.: afvisningsvirkningen	385
30.5. Den positive materielle retskraft	391
31. Præprocessuelt – nogle handlemuligheder	395
31.1. Få konflikten overført til hjemmebane	395
32. Retssag er anlagt	397
32.1. Hvad du stadig kan nå	397
32.2. Er der billigere alternativer til full-case?	397
32.3. Hvad koster det i retsafgift?	398
32.4. Hvad koster det i advokatsalær?	401
32.5. Advokatsalæret – vejledende takster	403
32.6. Samlet omkostningsbyrde	404
33. Fri proces	407

14. Voldgift som eventuelt alternativ	409
14.1. Nogle fordele ved voldgift	409
14.2. Nogle ulemper ved voldgift	410
14.3. Ad hoc voldgift?	410
14.4. Institutionel voldgift?	411
14.5. Fælles for de institutionelle	411
14.6. Alternativ henholdsvis supplement til voldgift	412
OBLIGATIONSRET	413
I. Obligationsretten og dens grundbegreber	415
1.1. Obligationsretten som retsområde	415
1.2. Obligationsretlige grundhensyn	415
1.3. Standpunktsrisikoen	416
1.4. Baggrundsret og risikofordeling	416
1.5. Baggrundsretten og aftalemulighederne	417
1.6. Hvad kan ændre risikofordelingen?	417
1.7. Obligationsrettens internationalisering	417
J. Pengeydelse	419
2.1. Pengeydelse – hvorfor?	419
2.2. Hvordan betaler pengedebitor?	419
2.3. Karakteristika ved pengeydelse	420
2.4. Rette ydelse – pengedebitor	420
2.5. Rette tid – hvornår?	421
2.6. Rette sted – hvor?	422
2.7. Rette kvalitet – dvs. hvad skal erlægges (valuta mv.)?	423
2.8. Kvantitet – hvor meget (vederlag, justering, renter mv.)?	423
K. Gensidighed, samtidighed og risiko	427
3.1. Ydelse mod ydelse	427
3.2. Samtidighed – rendyrket eller tilstræbt	427
3.3. Navigelse af samtidighed – kredit eller forudbetaling	428
3.4. Risikofordelingen – res perit domino	428
3.5. Risikoovergang ved salg – løsørekøb	430
3.6. Risikoovergang ved salg – fast ejendom	430
3.7. Overblik over risikoen	431
L. Misligholdelse – en række fælles problemer	433
4.1. Ikke opfyldelse	433
4.2. Misligholdelsesbeføjelserne	434
4.3. Parallele retsgrundlag	434
4.4. Hvad hæfter man for ad misligholdelse?	434
4.5. Mere om standpunktsrisikoen	435
4.6. Kontrakten kan definere misligholdelse	435
4.7. Fortid, nutid og fremtid – misligholdelsens tidspunkt	436
4.8. Udelukkelse af misligholdelse – overblik over retsgrundlag	436
4.9. Udelukkelse af misligholdelse – ugyldighed	437
4.10. Udelukkelse af misligholdelse – bristende / urigtige forudsætninger	437
4.11. Udelukkelse af misligholdelse – force majeure	438

4.12. Udelukkelse af misligholdelse – hardshipklausul	438
4.13. Udelukkelse af misligholdelse – rekonstruktionsbehandling	439
5. Pengekreditors beføjelser	441
5.1. Debitors pligter – et overblik	441
5.2. Kreditors beføjelser – et overblik	442
5.3. Grundsætninger om penge	442
5.4. Hvornår er pengemisligholdelse væsentlig?	443
5.5. Deponering	445
5.6. Særlig offentligretlig deponeringsregel – tidligere selskabs-tab	445
5.7. Renter og gebyrer – kreditrente	446
5.8. Renter og gebyrer – morarente	446
5.9. Renter og gebyrer – rentesatsen	447
5.10. Gebyr og provision	447
5.11. Hvordan får kreditor sine penge? – hvis der er tinglig sikkerhed	448
5.12. Hvordan får kreditor sine penge? – hvis der ikke er tinglig sikkerhed	448
6. Misligholdelse – hvad kan der aftales?	451
6.1. Klausuler om misligholdelse – hvordan skal vi afgrænse dem?	451
6.2. Klausulen skal være aftalt	451
6.3. Hvornår er standardvilkår vedtaget?	452
6.4. Overblik over de juridiske instrumenter	452
6.5. Nogle indledende undersøgelser af klausulen – gyldighed og lovvalg	453
6.6. Garanti	453
6.7. Ansvarsfraskrivelse og ansvarsbegrænsning	456
6.8. Konventionalbod	457
7. Direkte krav – skyldforholds tredjemandsvirkning	459
7.1. Udgangspunktet: Aftalens partsrelativitet	459
7.2. Hvad skal der til, for at T kan støtte ret på andres aftale mv.?	460
7.3. Egentligt tredjemandsløfte	460
7.4. Lovregel om tredjemandsvirkning – visse forsikringer	462
7.5. Cessionsvirkning – springende regres via cession	463
7.6. Retsbrudsvirkning – springende regres via retsbrud	464
7.7. Offentlige attester mv. – hvornår kan de få tredjemandsvirkning	466
8. Ophørsmåder – overblik	469
8.1. Kreditor bliver fyldestgjort	469
8.2. Kreditor bliver ikke fyldestgjort	469
9. Berigelsesgrundsætningen	471
10. Conductio indebiti	477
11. Modregning	481
11.1. Modregning som begreb – samt det praktiske behov	481
11.2. Betingelserne for, at der kan modregnes	483
11.3. Hvad kan påvirke adgangen til modregning?	485
11.4. Indskrænket adgang til modregning	485
11.5. Udvidet adgang til modregning	487
11.6. Modregning i konkurs – en udvidelse med 6 indskrænkninger	489

12. Prækclusion og passivitet	493
12.1. Rettighedsfortabelse pga. tid – overblik	493
12.2. Prækclusion – dødsbo og gældssanering, men ikke konkurs	493
12.3. Passivitet	496
13. Forældelse	499
13.1. Begreb og retsgrundlag	499
13.2. Forældelsen løber fra forfaldsdagen	500
13.3. Den korte frist – 3 år	500
13.4. Den lange frist – 10 år	501
13.5. Konkret fristberegning – § 27	501
13.6. Undskyldelse pga. undskyldelig, faktuel uvidenhed	502
13.7. Lås mindstefrist – i visse tilfælde	503
13.8. Sådant afbrydes forældelsen – “retsskridt eller erkendelse”	503
13.9. Forældet fordring kan bruges til konneks modregning – FL § 24	504
13.10. Anvende gamle eller nye regler? – “intertemporal forældelsesret”	505
13.11. Hvad kan man aftale henholdsvis frafalde om forældelse?	505
13.12. IP og forældelse – lovvalget mellem flere landes regler	506
14. Test din viden om obligationsret	507
14.1. Introduktion til “Test din viden”	507
14.2. Obligationsretten og dens grundbegreber	507
14.3. Pengedydelser	508
14.4. Gensidighed, samtidighed og risiko	508
14.5. Misligholdelse – en række fælles problemer	509
14.6. Pengekreditors beføjelser	510
14.7. Misligholdelse – hvad kan der aftales?	512
14.8. Direkte krav – skyldforholds tredjemandsvirkning	513
14.9. Overblik over ophørsmåder – samt berigelse og conductio indebiti	514
14.10. Modregning	515
14.11. Prækclusion og passivitet	516
14.12. Forældelse	517
KIII DITRET	519
I. Gældsbrevsloven	521
1.1. Begreber: Gældsbrevet, negotiabilitet	521
1.2. Vigtigste område for gbl.: Den aktuelle kreditors ret	522
1.3. Hvilken betydning har god tro?	522
1.4. Situationer, hvor god tro ikke beskytter	522
1.5. Situationer, hvor god tro beskytter	524
1.6. Ond tro skader altid – mala fides semper nocet	525
1.7. Der er ofte et regres-opgør at foretage	526
1.8. Hvis D er en forbruger – kreditaftaleloven	527
J. Kreditaftaleloven	529
2.1. Generelt om KAL’s formål og funktion	529
2.2. Hvilke kreditter omfattes af KAL?	529
2.3. Lovmæssig fokus på D’s ret (og K’s pligt)	530
2.4. Andre vigtige snubletråde i KAL	531

3. Skuffede forventninger – får man godtgørelse?	533	17 Digital tinglysning – introduktion	567
4. IP: Hvilket lands regler?	535	17.1 Digital tinglysning – grundbegreber	567
5. Tinglig sikkerhed – overblik	537	18 Fast ejendom – grundbegreberne	569
5.1. Overblik over fordringernes fyldestgørelses-rækkefølge	537	18.1 Hvad er en "fast ejendom"?	569
6. Intet pant, men "covenants"	539	18.2 Matrikelsystemet	569
7. Sikkerhed via ejendomsret	541	18.3 Enhedsprincippet	569
8. Sikkerhed i debtors formuegoder	543	18.4 Omdisponering ("ejendomsdannelse")	570
9. Hvordan stiftes en panteret?	545	18.5 Bygning på fremmed (lejet) grund, TL § 19	570
10. Pant i pantebreve – digital tinglysning!	547	18.6 Ejendeligheder	571
10.1. Fra september 2009: digital tinglysning	547	18.7 Andelslejligheder	571
10.2. Pantebreve er dermed også digitale	547	19 Digital tinglysning i praksis – herunder dialogen med tingbogen	573
10.3. Rettigheder over dem etableres derfor også kun digitalt	547	19.1 "Dialogen" med tingbogen	573
10.4. Debitorindsigelser kan fortsat fortabes pga. negotiabiliteten	548	19.2 Hvordan gennemføres tinglysningen rent praktisk?	574
11. Hvordan fyldestgøres kreditor?	549	19.3 Professionelle brugere – bank, advokat, mægler	574
11.1. Svag eller stærk panteret?	549	19.4 Skodet tinglyses	575
11.2. Svag panteret, dvs. underpant	549	19.5 Købesum og omkostninger	575
11.3. Stærk panteret, dvs. håndpant	549	20 Digital tinglysning – hvad skal tinglyses, og hvordan tinglyses det?	577
11.4. Stærkt/svagt pant? – Jyske Banks lastbiler	550	20.1 Hvad skal tinglyses? – fast ejendom	577
11.5. Panthavers loyalitetspligt over for pantsætters interesser	550	20.2 Transport af pantebreve og ejerpantebreve	578
12. Rådighedsberøvelsen – etableres og opretholdes	551	20.3 Hvor i tingbogen indføres det, der tinglyses?	579
12.1. Nøglepant – hvis noget "slipper ud"	551	21 Retsvirkninger af tinglysning – legitimation, prioritet og gyldighed	581
12.2. Må panthaver stille det pantsatte til pantsætterens rådighed?	551	21.1 De tre vigtigste retsvirkninger af tinglysningen	581
12.3. Rådighedsberøvelse via tredjemand	552	22 Legitimationsvirkningen	583
13. IP-lovvalget – tinglig sikring	553	22.1 Legitimationsvirkning medfører tingbogshjemmel	583
14. Ejendomsforbehold	555	22.2 Tingbogshjemmel til hvad?	583
14.1. Hvad er ejendomsforhold som begreb?	555	22.3 Digital signatur, fuldmagt mv.	584
14.2. Hvem er ejer af det solgte?	555	22.4 Tinglysning uden ejerens samtykke	584
14.3. Ejendomsforbehold i biler mv. – husk bilbogsregistrering	556	22.5 Ny erhvervet tingbogshjemmel kan straks bruges	585
14.4. Hvad gør sælgeren i tilfælde af misligholdelse?	556	22.6 Tinglysning af rådighedsindskrænkning	585
14.5. Forbrugerbeskyttelse – lejekøb mv.	557	22.7 Legitimation til at modtage betaling	585
14.6. Salg til erhvervsdrivende – holder ejendomsforbeholdet?	557	23 Prioritetsvirkningen	587
14.7. Kan fast ejendom også sælges med "ejendomsforbehold"?	558	23.1 Prioritetsvirkning og "prioritetsorden"	587
14.8. Diskontering af købekontrakten	559	23.2 Hvem kan ekstingvere, og hvem kan ikke ekstingvere?	588
14.9. Købers mangelindsigelser	560	23.3 Nærmere om god-tros-kravet	589
15. Konsignationssalg	563	23.4 Et praktisk eksempel	590
15.1. Ejendomsforbehold: konneksitet kræves	563	23.5 Retsvirkninger – fra hvornår?	590
15.2. Konsignation: Konneksitet fraviges	563	24 Gyldighedsvirkning	591
15.3. De tyske sager – og et par jugoslaviske	564	24.1 Baggrund og retsgrundlag	591
15.4. "Ophørende sikkerhedsret" – råvarer mv.	564	24.2 Svage indsigelser mod E's adkomst	591
16. Confirming – en konsignations-variant	565	24.3 Stærke indsigelser mod E's adkomst	592
		24.4 P's pantebrev på afveje	592

24.5. E's svage indsigelser mod gælden	592
24.6. E's stærke indsigelser mod gælden	593
24.7. Kan man gøre noget for at forebygge ekstinktion?	593
25. Underpant – nærmere om begrebet	595
25.1. Begrebsforskel fra håndpant	595
25.2. Hvad er genstanden for underpant?	596
25.3. Specifikationskravets konsekvenser	596
26. Virksomhedspant og fordringspant	599
26.1. Virksomheds- og fordringspant; pantsætningsforbud	599
26.2. Virksomhedspant kan omfatte følgende – TL § 47 c, stk. 3	600
26.3. Virksomhedspant kan ikke omfatte følgende – TL § 47 c, stk. 4	601
26.4. Virksomheds- og fordringspant – hvordan gøres det?	602
26.5. Fordringspant – § 47 d	602
26.6. Nærstående må ikke sikres – misbrugsrisiko	602
26.7. Udlæg kan få forrang for virksomhedspant	603
26.8. Konkurs mv. – virksomhedspanthaveren skal bidrage	603
26.9. Andre rettigheder i konflikt med virksomhedspant	605
26.10. Tinglig sikring gennem ejendomsret – leasing	605
26.11. Sale-and-lease-back	608
26.12. Misligholdelse	609
26.13. Diskontering af leasingkontrakten	611
27. Factoring – med eller uden fordrings- / virksomhedspant	613
27.1. Forskellige typer af factoring	613
27.2. Kunden D har indsigelser eller modkrav	614
27.3. Kan D ignorere transporten? – også relevant ved fordringspant	616
27.4. Fremtidige fordringer (uproblematisk ved fordrings-/ virksomhedspant)	616
27.5. Negativ moms og overskydende skat	618
27.6. Husk mulighederne i fordringspant	618
28. Kaution	621
28.1. Hvad er kaution?	621
28.2. Retsgrundlaget for kaution	621
28.3. Praktiske eksempler på kaution	622
28.4. Hvordan afgives et kautionsløfte?	623
28.5. Tre typer: simpel, selvskyldner-, tabskaution	624
28.6. Anfordringskaution og -garanti	625
28.7. Varianter af kaution – samkaution, efterkaution og kontraktaution	628
28.8. Hvordan kan kautionisten begrænse sin kaution?	629
28.9. Helt eller delvist bortfald af kautionistens forpligtelse	631
28.10. Forældelse af kaution	632
28.11. Husk forum-mulighederne – PAN-klage for privatkunder	633
29. Støtteerklæringer	635
29.1. Hvorfor bruges de? Hvad kaldes de?	635
29.2. Hvornår kan de blive juridisk bindende?	635
29.3. En formodning for bundethed? Andre landes syn på letters	636
29.4. Dansk praksis om letters	638

29.5. Sammenligning af teksten i Engesvang henholdsvis SCS	640
KONTRAKTUDARBEJDELSE	641
I Hvad er vigtigt at vide om kontrakter?	643
I.1. Den, der arbejder med kontrakter, skal kunne følgende	643
I.2. Fem vigtige egenskaber hos kontraktkoncipisten	643
I.3. Tre niveauer for det, du lærer af dette kompendium	644
J Nogle vigtige spørgsmål – fælles for alle kontrakter	645
J.1. Hvilken retskultur skal kontrakten anvendes i?	645
J.2. Hvordan skaffer du oplysning om baggrundsretten?	645
J.3. Hvilken betegnelse bør du bruge for kontrakten?	646
J.4. Nogle vigtige standarddokumenter, du evt. kan bruge	646
J.5. Forskellige typer af aftaler	648
J.6. Prækontrakt og hensigtserklæring	648
J.7. Due diligence ved virksomheds- og majoritetskøb (APA og SPA)	649
J.8. En præambel	649
J.9. Kontraktens opstilling, inddeling mv.	650
K Parterne	651
K.1. Vigtigt med præcis partsangivelse – men hvordan?	651
K.2. Særlige parts-overvejelser – flere på én side, koncerner etc.	652
K.3. Kan en part udskiftes?	653
L Tre ting at huske	655
L.1. Definitioner – geografisk, sagligt, tidsmæssigt etc.	655
L.2. Eksemplifikationer	656
L.3. Informationer	657
L.4. Offentlig godkendelse eller registrering	658
L.5. Kompetence	659
L.6. Meddelelser mellem parterne	659
M Kravene til ydelsen	661
M.1. To typer af ydelser – resultat eller bestræbelse?	661
M.2. Grundlæggende om enhver ydelse – kontraktens hv-spørgsmål	661
M.3. Hovedydelse eller biydelse – er sondringen stadig relevant?	662
M.4. Ydelsens kvalitet – den ene del af spørgsmålet: "Hvad"	663
M.5. Leveringstiden – svaret på "hvornår"	664
M.6. Hvad er "levering"?	665
M.7. Særlige klausuler om leveringsstedet	666
M.8. Incoterms – (og husk ved hver klausul: "EXW (Incoterms)" etc.	667
M.9. Kbl. termer	668
M.10. Alleveringsforretning?	668
M.11. En illustration af vigtigheden af at definere "ydelsen" leverancerne til frysehuset	669
N Forudsætninger, betingelser og forbehold	671
N.1. Er forudsætningen typebestemt eller individuel?	671
N.2. Er forudsætningen stiltiende eller udtrykkelig?	671

6.3. Bør betingelsen udformes suspensivt eller resolutivt?	672
6.4. Hvem skal kunne påberåbe sig betingelsen?	672
6.5. Hvad angår betingelsen – helt præcist?	672
6.6. Må betingelsen godt kunne få karakter af en fortrydelsesret?	673
6.7. Kunne man evt. nøjes med "noget mindre" end en betingelse?	673
6.8. Vurdér venligst følgende betingelser	674
7. Garanti, indeståelse og tilsikring	675
7.1. En garanti er et løfte, ikke kun en oplysning	675
7.2. Garantieksempler	675
7.3. En case om "at indestå" – salget af beholderfabrikken i Herning	676
8. Særlige bestemmelser i kontrakten – "miscellaneous"	679
8.1. Medkontrahenten er forpligtet til at modtage hovedydelsen	679
8.2. Omsorgspligt	680
8.3. Forsikringspligt	680
8.4. Koblingsklausuler – man er forpligtet til "noget mere"	681
8.5. Underleverandører – o.k. at bruge dem?	682
8.6. Optioner – forlængelse, fornyelse, forkøbsret, køberet, medsalgsret/pligt etc.	683
9. Unladellespligter	687
9.1. Er de juridisk holdbare, og hvordan håndhæves de?	687
9.2. Hemmeligholdelse – non disclosure agreement, NDA	688
9.3. Konkurrenceforbud (= konkurrenceklausul)	688
9.4. Særligt om medarbejderes klausuler	690
9.5. Nogle kontraktmæssige unladellespligter, hvor man hele tiden balancerer på en knivsæg mht. holdbarheden	691
10. Pengene – vederlag, betaling, rente	693
10.1. Kontraktens valuta	693
10.2. Forskellige måder at fastlægge henholdsvis regulere vederlagets størrelse – omsætning, pristal etc.	693
10.3. Fast pris eller "regningsarbejde" og overslag?	694
10.4. Refusionsopgørelse	695
10.5. Rabatter og andre nedslag – nogle typer og nogle problemer	695
10.6. Betaling med andet end penge – gældsovertagelse, mageskifte, barter trade etc.	696
10.7. Hvordan og hvor betales den kontante (del af en) købesum?	697
10.8. Modkrav – hvornår må man modregne?	698
10.9. Påkrav, efterfrist og løbedage	698
10.10. Renter – tre måder at starte "rentetaxameteret" på	699
10.11. Præceptive ydergrænser for betalingsfrister	700
11. Sikring via samtidighed, sikkerhed, garanti mv.	703
11.1. Samtidighed som sikringsmetode	703
11.2. Sikkerhed i den anden parts ting	703
11.3. Kaution eller "støtteerklæring" fra moderselskab eller hovedaktionær	705
11.4. Bankgaranti	705
11.5. Anfordringaranti som vigtigt alternativ	706

12. Misligholdelse	711
12.1. Kontrakten kan i meget høj grad påvirke, hvad der er misligholdelse	711
12.2. Definition af væsentlighed	712
12.3. Kontrakten kan definere noget som hævebegrundende uden at kalde det "misligholdelse"	713
12.4. Påmindelse og reklamation	714
12.5. Skal sælgeren have ret til at foretage afhjælpning?	715
12.6. Skal sælgeren have pligt til at foretage afhjælpning?	716
12.7. Ansvarfraskrivelse	717
12.8. Beværbyrde	719
12.9. Force majeure og hardship	721
12.10. Konventionalbod	723
13. Kontraktens ophør	725
13.1. Kan en part udtræde og overdrage sin del af kontrakten til andre?	725
13.2. Opsigelse	727
13.3. Afvikling efter ophør	728
14. Lovvalg – tilknytning til flere lande	731
14.1. Hvornår er der behov for "lovvalg" i kontrakten?	731
14.2. Internationale løsøre køb	731
14.3. Hvad siger Romkonventionen – og hvad tillader den, at man skriver i kontrakten?	733
15. Værneting – hvilket lands domstole? hvad kan der skrives?	737
15.1. Hvornår er værnetingsspørgsmålet relevant – og hvilke muligheder er der?	737
16. Voldgift	741
16.1. Nogle fordele	741
16.2. Nogle ulemper	741
16.3. Ad hoc voldgift	742
16.4. Institutionel voldgift – hvilke institutter er relevante?	742
16.5. Fælles for de institutionelle	743
16.6. Alternativ henholdsvis supplement til voldgift – husk følgende muligheder	744
17. Afsluttende bestemmelser – der kan få stor betydning	745
17.1. Nogle (accept)forbehold, der kan blive overraskende vidtgående	745
17.2. Underskrift, tegning og gyldighed	745
17.3. Kontraktomkostninger	746
VIDTÆGT OG EJERAFTALE	747
1. Vigtige grundbegreber og metoder – stemmebinding mv.	749
1.1. Forvaltning, økonomi, disposition (exit)	749
1.2. Hvilken retsform skal bindingerne have? vedtægt, FO, ejeraftale	750
1.3. Magtspredning eller magtkoncentration?	751
1.4. Stemmeoverførsel eller stemmebinding?	752
1.5. Hvem bindes af de enkelte regelsæt?	753

2. Hvorfor ejeraftaler? Tjekliste og introduktion af § 82	755	9. Udvidet lovmæssig minoritetsbeskyttelse – ikke af stor praktisk værdi	799
2.1. Hvorfor er der overhovedet et behov for ejeraftaler?	755	9.1. Ekstraordinær generalforsamling efter minoritetsbegæring	799
2.2. Tjekliste til ejeraftalen	756	9.2. Majoritetsmisbrug – den krænkede kan nu også kræve at indløse skadevolderen	800
2.3. Deadlock (reg.) – modeller til løsning (ved 50/50-ejerskab)	757	9.3. Handfast "tvistløsning" – registreringsblokering	800
2.4. SL § 82 – hvad siger den, og er den en rent dansk specialitet?	758	9.4. Når den ene trods alle fine aftaler "tager noget" fra 50/50-selskabet – hvad kan den anden gøre?	802
3. Metoder til helgardering af bindinger i en ejeraftale	759	10. Sådan kan bindinger skrives i vedtægt i stedet for ejeraftale	803
3.1. Aftaleretlig metode (= indirekte metode)	759	10.1. Et praktisk eksempel – step by step	803
3.2. Selskabsretlig metode (= direkte metode)	760	10.2. Supplerende ejeraftale – hvad bliver der tilbage at regulere?	808
3.3. Pligt til at stemme klausuler fra en ejeraftale ind i vedtægterne?	762	10.3. Voldgiftsklausulen	809
3.4. Processuel metode (= brevstemmemetoden)	763	10.3.1. Mediation og voldgift	809
3.5. Selskabet kan være part i ejeraftalen, men ...	764	11. Klasseopdeling eller navns nævnelse i vedtægterne?	811
4. Læren af 72 ejeraftaler – Kruhls observationer	767	12. Vedtægtsemne: Elektronisk kommunikation	813
5. Ajourføring af vedtægter – "intertemporal selskabsret"	773	13. Vedtægtsemne: Generalforsamlingen	815
5.1. Konkrete behov for ajourføring – og hvornår bruges nye regler under alle omstændigheder?	774	13.1. "Form og frist" kan fraviges – generelt eller konkret	815
5.2. Tjekliste til ajourføring af vedtægter – også efter 1. marts 2014	778	13.2. Indkaldelsen	816
6. Erhvervsstyrelsens vejledning – med enkle vedtægtsparadigmer	779	13.3. Fristen – registreringsdato og anmeldelsesfrist	817
6.1. Hvem kan anvende vejledningen?	779	13.4. Forslagsfrist – gengivelse af lovens regler	819
6.2. Vedtægterne – A/S	780	13.5. Fuldmagt – gengivelse af lovens regler	819
6.3. Vedtægterne – ApS	783	13.6. Valg af bestyrelse	820
7. Tjeklister til vedtægterne	785	14. Vedtægtsemne: Bestyrelse og direktion	821
7.1. Obligatoriske emner – skal altid med	785	14.1. Bestyrelsen og dens funktion	821
7.2. Betinget obligatoriske emner – skal med, hvis baggrundsretten ønskes fraveget	785	14.2. Direktionen og dens funktion	822
7.3. Generalforsamlingsbeslutninger – som bestyrelsen kan indskrive i vedtægterne	788	14.3. Incitamentsbaseret aflønning	822
7.4. Generalforsamlingsbeslutninger – som bestyrelsen skal indskrive i vedtægterne	788	15. Vedtægtsemne: Fortegningsret	823
7.5. Klasseopdeling – hvornår kan det være relevant (SL § 45)?	789	16. Vedtægtsemne: Udbytte	825
7.6. Klasseopdeling – permanent eller tids-/begivenhedsbegrænset?	789	16.1. Ordinært og ekstraordinært udbytte	825
7.7. Rettighed ved navns nævnelse – kan være et alternativ til klasseopdeling	790	16.2. Earn out og generationsskifte via udbytteregler i vedtægterne	827
8. Skattemæssige fælder og muligheder	791	17. Vedtægtsemne: Forkøbsret, indløsning mv.	829
8.1. Vedtægterne – formålsbestemmelsen	791	17.1. Lovens udgangspunkt – fri omsættelighed	829
8.2. Ændring af vedtægterne kan udløse afståelsesbeskatning – "identitetsændring" af aktien	793	17.2. Rangforhold mellem ejeraftale og vedtægter	829
8.3. Vedtægtsændringer, der ikke kan indebære identitetsændring og afståelsesbeskatning	793	17.3. Forkøbsret	830
8.4. Andre transaktioner, der (utilsigtet) kan føre til beskatning	795	17.4. Samtykke fra selskabet	831
8.5. Ejeraftaler (og vedtægter) kan få (tilsigtet eller utilsigtet) betydning for sambeskatning	796	17.5. Tjebetingelser er ikke det samme som samtykkeregler	833
		17.6. Indløsningsregel – helgardering af bindinger, der før stod i en ejeraftale	834
		17.7. Musefælde-, kuvert- og auktionsklausuler	835
		17.8. Alternativ til omsættelighedsbegrænsning – skal opretholde en vis aktiebesiddelse	836
		18. P/S Vedtægter – som A/S, men med tilføjelser	837

19. BILAG: Erhvervsstyrelsens vejledning om ejeraftaler	839
19.1. Indledning	839
19.2. Ejeraftalernes stilling før og efter den nye bestemmelse i selskabsloven	839
19.3. Omfanget af SEL § 82 – tvivsspørgsmål rejst efter lovens vedtagelse	841
19.4. Konsekvenser af den nye bestemmelse om ejeraftaler i selskabsloven	842
19.5. Dirigentens rolle på generalforsamlingen	842
19.6. Regulering af visse forhold i selskabets vedtægter	843
19.7. Konklusion	843

LEDELSES- OG EJERANSVAR 845

1. Ansvar og retsgrundlaget	847
1.1. Hvad siger loven? – ledelsens ansvarsnorm	847
1.2. Revisorerne	850
1.3. Andre aktører, der omtales – SL § 361, stk. 2	851
1.4. Kapitalejerens erstatningspligt	851
1.5. Hvis der er flere erstatningspligtige	852
1.6. Lempelse af ansvaret	853
1.7. Hvem kan anlægge erstatningssag?	854
1.8. SKAT's særlige mulighed for 0-stilling	856
1.9. Tilbage til alm. erstatningsspørgsmål: Der skal være forårsaget et tab	857
1.10. Foreninger, fonde og A.m.b.a.'er	857
1.11. Internationalt lovvalg for ledelsesansvar	859
1.12. Værneting for ledelsesansvar	859
1.13. Formandens særlige opgaver – corporate governance	860
2. Ansvar og fokuspunkterne	861
2.1. "Ledelsen er ansvarlig for"	861
2.2. Udpluk fra SL – "ledelsen er ansvarlig for ..."	861
2.3. Bestyrelsen skal ...	862
2.4. Forretningsorden – slut med massefremstilling	863
2.5. "Bestyrelsesaftalen" – med paradigma	865
2.6. Fuldmagt i bestyrelsen	868
2.7. Inhabilitet	869
2.8. Tavshedspligt – husk næstsidste punkt på hvert møde	869
2.9. Tilbage til ansvaret efter SL – som Ho. et normalt culpaansvar	870
2.10. Rekapitulerer overblikket over ansvarsreglerne – normalt culpaansvar	870
2.11. Bred margin for fejlskøn mv. – forretningsmæssige beslutninger	871
2.12. Snæver margin – såfremt særinteresser varetages	872
2.13. Uddrag af praksis om tilsyns- og kontrolpligt – dvs. nogle leveregler	872
2.14. Forventelig tendens – successiv skærpelse	873
3. Ejernes hæftelse – moderselskab, hovedaktionær	875
3.1. Klart udgangspunkt: Ingen identifikation mellem selskabet og dets moderselskab eller hovedaktionær	875
3.2. U-1: Lov	876
3.3. U-2: Løfte	876
3.4. U-3: "Økonomisk enhed" (= samvirke)	879

1.1. U-1: Medvirken	880
1.2. U-2: Illoyalitet	882
1.3. U-3: Hæftelsegennembrud	883
1.4. U-4: Kapitulerer – udgangspunkt og undtagelser	886
1.5. U-5: Den form for identifikation mellem D og M (hhv. H)?	886
1.6. U-6: Som følge af særbehandlingen er "eternitløsninger" mulige	888
1.7. U-7: Identifikation – dansk praksis	888
1.8. U-8: Identifikation – EU-praksis	889

4. Livst om generalforsamlingen – bestyrelsens rolle	891
4.1. U-9: Sag om beslutningers gyldighed	891
5. Forsikringsafdækning af ledelsesansvaret	895
5.1. Forholdene for privatøkonomi af sag	895
5.2. Nogle misforståelser om ledelsesansvarsforsikring	896
5.3. Hvem og hvad dækkes, og hvad er undtaget?	898
5.4. Forsikringsperioden – claims made og afløbsperiode	899
6. Erfaringer fra ansvarssager	903
6.1. Afværgningsgrunde?	903
6.2. Delbehandling og evt. delafgørelse?	903
6.3. Lempelse – hvad skriver man i påstanden?	904
6.4. For process?	905
6.5. Forvent ikke noget ivrigt samarbejde fra myndigheder	906
6.6. Regn med risikoen for, at ny jus søges anvendt retroaktivt	907
7. Advokatundersøgelser	909
8. Tjeklister	911
8.1. Tjekliste (1): Ved hvert møde	911
8.2. Tjekliste (2): Ved regnskabsmøde	912
8.3. Tjekliste (3): Ved budgetmøde	913
8.4. Tjekliste (4): Corporate governance i 50 korte punkter – følg eller forklar (børselskaber mv.)	914
8.5. Tjekliste (5): Ledelsesansvarsforsikring – overvejelse og tilbudsindhentning	922
8.6. Tjekliste (6): Strukturen i advokatundersøgelser	923

MI NNI SKERETTIGHEDER 925

1. Overblik, praktisk betydning	927
1.1. Hvad er "menneskerettigheder"?	927
1.2. Hvorfor interessere sig for "menneskerettigheder"?	928
1.3. Hvordan fik vi grundrettighederne?	928
1.4. Er Danmarks Riges Grundlov da ikke "god nok"?	929
1.5. Lær disse enkle EMRK-principper	931
1.6. Vil du vide mere?	934
2. Personlige rettigheder	935
2.1. Overblik over rettighederne	935
2.1.1. Rotten til livet, artikel 2	935

2.1.2. Tortur og nedværdigende straf, artikel 3	938
2.1.3. Slaveri og tvangsarbejde, artikel 4	939
2.1.4. Frihedsberøvelse, artikel 5	940
2.1.5. Privatliv, familieliv, hjem og korrespondance, artikel 8	941
2.1.6. Religionsfrihed, artikel 9	944
2.1.7. Ytringsfrihed, artikel 10	946
2.1.8. Foreningsfrihed og forsamlingsfrihed, artikel 11	950
2.1.9. Ret til uddannelse	952
2.2. Hvad blev der tilbage? Hvad er essensen?	952
3. Økonomiske rettigheder	953
3.1. Grundlovens § 73	953
3.1.1. Hvilke rettigheder beskyttes af § 73?	954
3.2. EMRK tillægsprotokol nr. 1, artikel 1 (= P1 artikel 1)	956
3.2.1. Fordele og ulemper ved EMRK i forhold til at påberåbe sig grundloven	957
3.2.2. Hvilke rettigheder omfattes af P1 artikel 1?	957
3.2.3. Konklusion	958
4. Processuelle rettigheder	959
4.1. Retfærdig rettergang (fair trial), artikel 6	959
4.1.1. Selve retten til domstolsprøvelse (access to court), artikel 6, stk. 1	959
4.1.2. Uafhængig og upartisk domstol, artikel 6, stk. 1	960
4.1.3. Dom inden rimelig tid, artikel 6, stk. 1	960
4.1.4. Må heller ikke udlevere til "unfair" trial i et andet land, artikel 6	961
4.1.5. Uskyldsformodning, artikel 6, stk. 2	962
4.1.6. Ret til effektivt forsvar, artikel 6, stk. 3	964
4.1.7. Kvalitetskrav til domme og deres præmisser	965
4.2. Ingen straf uden lov; ingen retroaktiv straffelov, artikel 7	966
5. Opfyldelse af dommen fra EMD	967
6. Menneskeretskonventionen med tillægsprotokoller	969

SELSKABSRET

WILEY-INTERSCIENCE

John Wiley & Sons

www.extuto.com

ISBN 978-87-92598-30-1

9 788792 598301